

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2020. október 26.

**VASÚTÜZEMI
KÖZLEKEDÉSI,
SZÁLLÍTMÁNYOZÁSI ÉS
LOGISZTIKAI ISMERETEK**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

2020. október 26. 8:00

Időtartam: 120 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

A feladatokat olvassa el figyelmesen, majd az utasításoknak megfelelően oldja meg!

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, rajzeszközök, vonalzó használható.

A feladatokat a kiadott feladatlapon kell megoldani. Azoknál a feladatoknál, amelyeknél erre nincs elegendő hely, használjon külön lapot!

A tesztfeladatokban csak egy helyes válasz fogadható el. Ha a jelölés nem egyértelmű, nem kaphat pontot. Ha a zárt jellegű (teszt-) feladatoknál az összes lehetséges választ megjelöli, nem kap pontot. Ha a javítási-értékelési útmutatóban szereplő megoldások számánál több választ jelöl meg, akkor a többletválaszok számával a pontszámot csökkenteni kell.

Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.

A rövid szöveges választ igénylő kifejtendő jellegű feladat kidolgozása előtt pontosan értelmezze a kérdést! A válaszban törekedjen az ismeretek rendszerezésére, fogalmazzon tömören!

A számítási feladatoknál minden esetben először írja fel a megfelelő összefüggést, majd helyettesítse be a számértékeket, végezze el a szükséges számítási műveleteket! A számításokat két tizedesjegy pontossággal kell elvégeznie. Amennyiben ettől eltérés van, azt a feladatoknál külön jelezzük. A végeredménynél a mérőszám mellett tüntesse fel a mértékegységet is! A számításoknál nem elegendő a végeredmény közlése.

A feladatok száma mellett található kétoszlopos táblázatba írt szám az adott feladatra adható maximális pontszámot jelenti, a mellette lévő **üres helyre ne írjon!**

Törekedjen a gazdaságos időbeosztásra, a jól olvasható, áttekinthető munkára!

Eredményes munkát és sikeres érettségi vizsgát kívánunk!

Tesztjellegű, rövid szöveges választ igénylő feladatok

1. feladat

6 pont

Határozza meg, hogy melyik eseményhez melyik ország köthető! Írja be a betűjelzéseket az alsó táblázat megfelelő rovatába! Egy eseményhez csak egy ország tartozhat!

A) Németország
B) Anglia
C) Japán
D) Franciaország
E) Magyarország
F) Római Birodalom
G) Kína
H) Olaszország

I) Elsőként itt építettek metró, melyet 1863-ban nyitottak meg.
II) Az első városi villamosvasút itt kezdte meg működését 1879-ben.
III) Itt közlekedik a TGV nagy sebességű vonat.
IV) 1964-ben itt helyezték forgalomba a Shinkanzen expresszt.
V) Kandó Kálmán tervei alapján 1902-ben itt épült meg a Valtellina-vonal.
VI) Európában az első földalatti vasutat itt állították üzembe 1896-ban.

I	
II	
III	
IV	
V	
VI	

2. feladat

8 pont

**Döntse el az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak!
Válaszát húzza alá vagy karikázza be!**

Az előjelzők és az ismétlőjelzők árbova fehér sávozású.

igaz

hamis

A vonatközlekedés vagy tolatás közben adott jelzést folyamatosan figyelni kell, mert a jelzés időközben rendkívüli ok vagy veszélyelhárítás miatt megváltozhat.

igaz

hamis

A vasúti járműmérlegen történő tolatási mozgások szabályozására alkalmazott fény tolatásjelző mindkét irány felé ad jelzést, melynek fehér fénye azt jelzi, hogy a vasúti járműmérlegre rá szabad haladni, kék fénye pedig azt, hogy nem.

igaz

hamis

Az útátjárójelző fokozott figyelésre hívja fel a mozdonyvezető figyelmét. Mellette „Figyelj!” jelzést kell adni.

igaz

hamis

Főjelző a bejárat, a kijárat, elő- és a térközjelző.

igaz

hamis

„A vonat indul!” jelzést a tolómozdony nélkül, légfékezéssel közlekedő személyszállító vonat mozdonyvezetője adja indulás előtt.

igaz

hamis

A szolgálati helyek bármely fővágányára (fővágányaira) elrendelt sebességkorlátozás(ok) a lassúmenet-jelzőkkel megjelölt hosszra érvényes(ek).

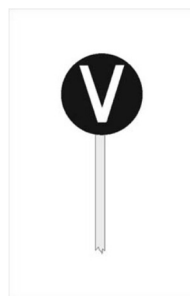
igaz

hamis

A jelző azt jelzi, hogy állomás, megálló-rakodóhely vagy rakodóhely következik, és ha a jelzőnél „Megállj!” jelzést nem adnak, mellette a vonat (tolt vonat kivételével) elhaladhat.

igaz

hamis

3. feladat

6 pont	
---------------	--

Írja a megfelelő váltójelző betűjelét a jelzés melletti pontozott vonalra!

A		A váltó a csúccsal szemben, illetve a gyök felől haladó menet részére is egyenes irányba áll.	.....
B		A váltó a csúccsal szemben haladó menet részére kitérő irányba áll.	.....
C		A váltó főirányból, mellékirányba áll.	.....
D			
E			

4. feladat

6 pont	
---------------	--

Párosítsa össze az alábbi meghatározásokat az alattuk szereplő, betűjelzésekkel ellátott fogalmakkal! A megfelelő betűjeleket írja a pontozott vonalakra!

A vasútvonal azon részei, amelyek vonattalálkozáásra alkalmasak, de személy- és áruforgalom lebonyolítására nem. ....

Itt oldják meg az utasok be- és kiszállását, poggyászkezelést, jegyárusítást. ....

Az ilyen szolgálati helyek esetén a vasúti pálya „véget ér”, és ütközőbakkal, valamint állandó, vörös fényű jelzővel záródik a csonkavágány. ....

Így nevezzük az olyan vasútállomásokat, amelyeket elsősorban valamilyen műveletcsoport elvégzésére rendeznek be. ....

Személyforgalomra, esetleg korlátozott áruforgalomra is berendezett, általában nyílt vonali szolgálati hely, ahol a nyílt pálya vágányán kívül más vágány nincs. ....

Itt végzik a vonatok összeállítását, szétrendezését gurítódombok, illetve mozdonyok segítségével. ....

A) rendező pályaudvarok	B) forgalmi kitérők	C) rakodóhelyek
D) személypályaudvarok	E) csomópontok	F) megállóhely
G) fejpályaudvarok	H) pályaudvarok	

5. feladat

8 pont	
---------------	--

A következő kérdéseknél jelölje meg a helyes választ a megfelelő betűjel bekarikázásával!

Az alábbiak közül melyik lehet foglalkozási megbetegedés?

- a) cukorbetegség
- b) agyvérzés
- c) halláskárosodás

A felsoroltak közül melyik határállomás található a magyar-román határon?

- a) Nyírábrány
- b) Murakeresztúr
- c) Szentgotthárd

Az alábbiak közül melyik állítás igaz Budapest Nyugati pu. – Szob országhatár fővonalra?

- a) Kétvágányú, végig villamosított fővonal.
- b) Egyvágányú, végig villamosított fővonal.
- c) Kétvágányú, nem villamosított fővonal.

Melyik fogalommal kezdődik az alábbi mondat?

..... célja annak megállapítása, hogy a dolgozó a munkavégzés és a munkakörnyezet által okozott megterhelésnek, igénybevételnek milyen mértékben képes megfelelni.

- a) A környezetvédelem .....
- b) A munkabiztonság .....
- c) A munkaköri alkalmassági vizsgálat .....

A felsoroltak közül milyen elrendezésű Magyarország vasúthálózata?

- a) félsugaras
- b) sugaras
- c) rácsos

Melyik országba vezet a következő útvonal: Budapest – Bécs – Zürich – Bazel(Basel)?

- a) Svájc
- b) Németország
- c) Belgium

Mely fővonalakat köti össze a Püspökladány – Szeghalom – Gyoma vonal?

- a) 100-120.
- b) 100-80.
- c) 140-120.

Milyen állomás Ajka?

- a) fejállomás
- b) középállomás
- c) elágazó állomás

6. feladat

Párosítsa a kézi jelzéseket a hozzájuk illő mondatokkal! Írja a mondatok elé a kézi jelzés betűjelét!

8 pont	
---------------	--

A	Közeledj felém!
B	Vonat indul.
C	Lassan!
D	Befékezni!
E	Megállj!
F	Féket feloldani!
G	Határig!
H	Rájár.
I	Fék rendben.

	Nappal: kibontott sárga színű jelzőzászló, vagy egyik kar ferdén lefelé tartása, sötétben: fehér fényű kézi jelzőlámpa, vállmagasságban mozdulatlanul oldalt tartva a mozdonyvezető felé. A látható jelzést szükség esetén ki kell egészíteni a jelzősípval adott, kettőnél több hosszú hanggal (— — — —).
	A jelzést a tolómozdony nélkül, légfékezéssel közlekedő, nem személyszállító vonat mozdonyvezetője indulás előtt és rendkívüli áthaladás közben, a személyszállító vonat mozdonyvezetője pedig rendkívüli megállás esetén, indulás előtt, valamint rendkívüli áthaladás közben kötelees adni.
	A fékpróbát végző dolgozó nappal vízszintesen kinyújtott karjait lassú mozgással a magasba emeli és összeérinti, sötétben a fehér fényű jelzőlámpáját a teste mellett a magasba emeli, majd nyújtott karral félkör alakban lefelé mozgatja.
	Nappal: kibontott sárga színű jelzőzászló vagy az egyik kar, sötétben: fehér fényű kézi jelzőlámpa ide-oda mozgatása vízszintes irányban, a mozdonyvezető felé. A látható jelzést szükség esetén ki kell egészíteni a jelzősípval adott, egy rövid és egy hosszú hanggal (● —).
	A fékpróbát végző dolgozó nappal az egyik karját vagy a kézben tartott kalapácsát, sötétben a fehér fényű jelzőlámpáját mozdulatlanul a magasban tartja.
	Nappal: kibontott sárga színű jelzőzászlónak, sötétben: fehér fényű kézi jelzőlámpának a föld közelében, vízszintes irányban, rövid mozdulatokkal ide-oda mozgatása, ezután a szükséges „Közeledj felém!” vagy „Távolodj tőlem!” jelzés látható részének adása a mozdonyvezető felé.
	Nappal kibontott sárga színű jelzőzászló vagy az egyik kar, sötétben fehér fényű kézi jelzőlámpa körbeforgatása a mozdonyvezető felé. A látható jelzést szükség esetén ki kell egészíteni a jelzősípval adott, három rövid hanggal (●●●).
	A fékpróbát végző dolgozó nappal két karját vállmagasságban vízszintesen tartja, sötétben a fehér fényű jelzőlámpáját a teste előtt T alakban mozgatja.

7. feladat

8 pont	
---------------	--

Az alábbi fogalommeghatározások közül jelölje meg a helyes választ a megfelelő betűjel bekarikázásával!

Mit nevezünk alakjelzőnek?

- A vonatforgalmat vagy tolatási mozgást szabályozó, a vasúti pálya mellett elhelyezett, helyhez kötött jelzőt, amely a jelzést a jelzést adó szerkezet — kar, tárcsa — megfelelő helyzetével, illetve jelzőfényvel (fényekkel) fejezi ki.
- Csak a vonatforgalmat szabályozó, a vasúti pálya mellett elhelyezett, helyhez kötött jelzőt, amely a jelzést a jelzést adó szerkezet — kar, tárcsa — megfelelő helyzetével fejezi ki.
- Csak a tolatási műveleteket szabályozó, a vasúti pálya mellett elhelyezett, helyhez kötött jelzőt, amely a jelzést a jelzést adó szerkezet — kar, tárcsa — megfelelő helyzetével, szükséges esetekben fényvel, illetve fényeivel fejezi ki.

Mit nevezünk bejáratú jelzőnek?

- A közlekedő vonatoknak az Utasításban meghatározott szolgálati helyekre történő behaladását engedélyező vagy megtiltó főjelzőt.
- Minden olyan jelzőt, amely az állomás előtt kerül felállításra, és szükség esetén megengedi a behaladást.
- A közlekedő vonatoknak csak az Utasításban meghatározott állomásokon történő behaladását engedélyező vagy megtiltó főjelzőt.

Mi a felsővezetéki villamos vontatásra berendezett vonal?

- Olyan vasútvonal, ahol a vontatáshoz szükséges energiát a dízelenergiából a megfelelő jármű villamos úton biztosítja.
- Olyan vasútvonal, ahol a vontatáshoz szükséges energiát a villamos felsővezeték biztosítja.
- Olyan vasútvonal, ahol a vágány mellett felsővezeték van.

Mi a jelzőhíd?

- A vasúti pálya mellett, között vagy fölött létesített olyan szerkezet, amelyen a jelzőket elhelyezik, illetve szükség esetén jelzéseket adnak.
- A vasúti pálya mellett létesített olyan szerkezet, amelyen a jelzőket elhelyezik.
- A vasúti pálya fölött létesített tartószerkezet, amelyen a jelzőket elhelyezik.

Mit nevezünk jelzővel ellenőrzött útsorompónak?

- Olyan - vonat által vezérelt - fénytorompót, amelynek működését vasúti jelző ellenőrzi.
- Olyan útsorompót, amely előtt előjelző van felállítva.
- Minden olyan jelzőt, amely az útátjáró előtt általános fékúttávolságon belül van.

Mi a távolságjelző?

- A szolgálati helyeken — szükség esetén — megálló személyszállító vonatok megállási helyének meghatározása céljából az arra alkalmas helyen elhelyezett jelzés, vagy kitűzött „megállj” jelző.
- A szolgálati helyeken megálló személyszállító vonatok megállási helyének meghatározása céljából alkalmazott jelző.
- Az a távolság, amelyen belül a vonat az állomásra történő behaladás közben a megfelelő sebesség alkalmazása esetén a kijelölt helyen meg tud állni.

Egyvágányú pályán milyen jelzőket szabad elhelyezni a pálya bal oldalán, a felsővezeték tartó-oszlopokon?

- a) Ismétlőjelzőket el szabad helyezni.
- b) Az egyéb jelzőket, - a váltójelzők, vágányzáró jelzők, biztonsági határjelzők kivételével.
- c) A főjelzőket és előjelzőket.

Hol kell elhelyezni a bejárat jelzőt?

- a) Az állomás első váltójától maximum 100 méterre.
- b) A Közlekedési Hatóság által előírt helyen.
- c) A fedezendő ponttól legalább 100 méterre.

Kifejtendő szöveges feladatok

8. feladat

9 pont	
---------------	--

Sorolja fel, hogy a munkavégzés személyi feltételeinél melyek tartoznak az egészségi alkalmasság, és melyek a szakmai alkalmasság feltételeihez!

Egészségi alkalmasság:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szakmai alkalmasság:

.....

.....

.....

9. feladat

7 pont	
---------------	--

Sorolja fel, hogy mely esetekben kell a tolatást élősóban engedélyezni!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. feladat

4 pont	
---------------	--

Határozza meg a következő fogalmakat!

A távolbalátás korlátozottsága:

.....
.....
.....
.....

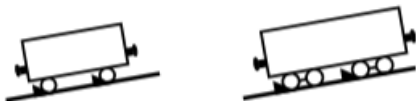
Biztosított tolatásjelző:

.....
.....
.....
.....

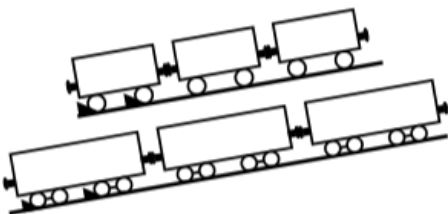
11. feladat

6 pont	
---------------	--

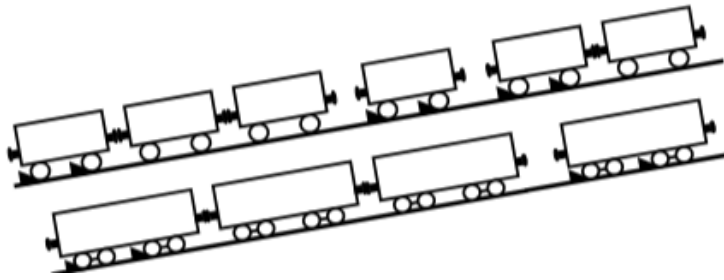
Ismertesse – az ábrák segítségével –, hogyan kell rögzítősaruvál a járműmegfutamodást megakadályozni a 2,5%-nál nagyobb esésben lévő vágányokon!

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

12. feladat

12 pont	
----------------	--

Ismertesse az útsorompó-kezelés általános szabályait!

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. feladat

12 pont	
----------------	--

Ismertesse a váltófelvágás fogalmát és az elvégzendő feladatokat!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

	a feladat sorszáma	pontszám			
		maximális	elért	maximális	elért
Tesztjellegű, rövid szöveges választ igénylő feladatok	1.	6		50	
	2.	8			
	3.	6			
	4.	6			
	5.	8			
	6.	8			
	7.	8			
Kifejtendő szöveges feladatok	8.	9		50	
	9.	7			
	10.	4			
	11.	6			
	12.	12			
	13.	12			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma				100	

_____

dátum

_____

javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
Tesztjellegű, rövid szöveges választ igénylő feladatok		
Kifejtendő szöveges feladatok		

_____

dátum

_____

dátum

_____

javító tanár

_____

jegyző